

Międzynarodowa Konferencja Naukowa o wartościach w życiu publicznym

W dniach 27-28 września 2018 r. w Limanowej odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Wartości w życiu publicznym – Values in public life* pod patronatem Starosty Limanowskiego – Jana Puchały. Organizatorami były następujące instytucje: Starostwo Powiatowe w Limanowej, Katedra Andragogiki i Aksjologii Pedagogicznej Akademii Ignatianum w Krakowie, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN w Warszawie, Towarzystwo Naukowe Educare oraz Zespół Szkół im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej.

Swój aktywny udział w konferencji zgłosiło osiem osób reprezentujących naukowe ośrodki międzynarodowe takie jak: International Islamic University – Malaysia, Uniwersytet Narodowy "Politechnika Lwowska" – Ukraine, Uniwersytet Katolicki we Lwowie – Ukraine, Hellenic Open University – Greece, University of New Brunswick, Fredericton – Canada, Vilnius University Faculty of Philosophy Institute of Educational Science, the Hryhorii Skovoroda's Pereyaslav-Khmel'nitskii State Pedagogical University, Ukraine, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine, jak też 17 osób z 7 ośrodków naukowych w Polsce takich jak: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Warszawie, Uniwersytet Śląski w Katowicach -Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN w Warszawie, Akademia Ignatianum w Krakowie, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku, Towarzystwo Naukowe Educare.

Konferencji przyświecały dwa zasadnicze cele. Pierwszym było pogłębienie znaczenia wartości w życiu publicznym na poziomie

jednostkowym – osobowym i społecznym, drugim zaś integrację środowiska akademickiego z różnymi środowiskami życia edukacyjno – kulturowo- społecznymi w wymiarze międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Stąd też udział wielu różnych instytucji angażujących się w organizację tej konferencji. Poza ośrodkami akademickimi na szczególną uwagę zasługuje włączenie się w tę inicjatywę Starostwa Powiatowego w Limanowej, oraz Zespołu Szkół nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej. Program konferencji został skonstruowany zgodnie z zasadami metodologicznymi przyświecającymi doborowi odpowiednich treści w sekwencji czasowej zamykającej się w dwóch dniach.

DZIEŃ PIERWSZY

Pierwszy dzień konferencji t. 27 września 2018 r. został otwarty przez Starostę powiatu limanowskiego –Jana Puchałę i Dyrektora wymienionej placówki – Joannę Rudek. Wykład wprowadzający w tematykę konferencji został zaprezentowany przez ks. prof. dr hab. Zbigniewa Marka z Akademii Ignatianum w Krakowie, poświęcony wartościom i formacji człowieka. Miał on charakter wprowadzający do tematyki całej konferencji, gdyż naświetlał rozumienie i znaczenie wartości, ich integralność w rozwoju, wychowaniu i formacji osoby, oraz społeczeństwa. Klasyfikacja wartości obejmuje zarówno wartości psychofizyczne, społeczno-moralne, kulturowe i duchowe. Należy tu podkreślić wagę wartości duchowych w kształtowaniu się dojrzałych postaw także społecznych. Warto wydobyć tu aspekt naturalny i nadnaturalny poznania, który nie należy mylić z wiarą. Na tle zarysowanego rozumienia wartości wyłoniły się kolejne tematy podejmowane przez osoby je prezentujące w sposób bardziej szczegółowy. Zatem, przechodząc od wartości i formacji do pojęcia ojczyzny kryjącej w sobie dwa zasadnicze elementy ściśle ze sobą powiązane: terytorium i ludzi, warto skupić się na rozumieniu wartości patriotyzmu. W ujęciu Stanisława Kowalczyka: „Patriotyzm jest miłością własnej ojczyzny, służeniem jej w codziennym życiu, poszanowaniem jej

dobrego imienia, pracą dla wspólnego dobra. Patriotyzm jest afirmacją rodziny, regionu, całego kraju”.

To ujęcie stało się punktem wyjścia dla ukazania wymiaru małej ojczyzny, co znalazło wyraz w wystąpieniu s. dr hab. Anny Walulik, prof. Akademii Ignatianum w Krakowie, która ukazując sylwetkę biskupa Antoniego Długosza przedstawiła patriotyzm w perspektywie biograficznej. Kolejne wystąpienia sięgające do wspomnianych treści prowadziły ku wyłonieniu aspektu małej ojczyzny, który znajduje swoje bogactwo w Limanowej i całej ziemi limanowskiej, jak też na Zaolziu, co znalazło wyraz w kolejnych spostrzeżeniach poczynionych przez dr Marię Szymańską, z Akademii Ignatianum w Krakowie, oraz dr hab. Mirosławę Pindór z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Profesor M. Pindor zwróciła uwagę na istotę teatru narodowego, jego repertuaru mającego na celu formację patriotyczną. Wyłaniające się znaczenie odpowiedzialności twórców, reżyserów, itd. znajduje wyraz w nauczaniu Jana Pawła II, nad którym pochyliła się dr Dominika Żukowska-Gardzińska z UKSW i Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie. Integralny

charakter nauczania Jana Pawła II – Karola Wojtyły bezsprzecznie podkreśla realizację się osoby przez czyn, bądź w czynie, co znajduje wyraz w budowaniu wspólnoty rodzinnej postrzeganej też jako mała ojczyzna. Rodzina to miejsce i ludzie, w których kształtują się postawy społeczne, kulturowe, duchowe itd., jak to przedstawiła Katarzyna Długoszewska z Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku.

Temat rodziny, jej rola i tożsamość stała się tłem dla ukazanej analizy postaw ojcostwa w odniesieniu do jej członków, zwłaszcza dzieci, co zaakcentował Grzegorz Zelek – doktorant Akademii Ignatianum w Krakowie i co także znalazło w pewnym sensie wyraz w dzieleniu się refleksją Moniki Trybułskiej – doktorantki Akademii Ignatianum w Krakowie, nad autentycznością doradcy zawodowego. Pierwszy dzień obrad zamknęło wystąpienie Bogusława Sowy z Zespołu Szkół Nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej poświęcone patriotyzmowi lokalnemu pojmowanemu, jako bezcenna wartość w kształtowaniu świadomości narodowej. Wartość kształtowania i pogłębiania świadomości narodowej w zakresie dojrzałego spojrzenia na patriotyzm zostało wydobyte podczas akademii zatytułowanej: „*Kiedy myślę Ojczyzna...*”, poświęconej obchodom 100-lecia odzyskania niepodległości Polski, przygotowanej przez młodzież Zespołu Szkół nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej pod kierunkiem nauczycieli: Małgorzaty Wątroby i Leszka Mordarskiego.

Charakter akademii przerodził się w charakter spektaklu wiążącego w sobie wszelakie wytwory kultury: malarstwo, oprawę muzyczną, bogactwo słowa w wymiarze epicko-lirycznym. Przyjęta koncepcja chronologicznego ujęcia dziejów odzyskania niepodległości podkreśliła wartość jedności patriotycznej w kluczowych momentach życia Polaków. Gotowość do złożenia krwawej i tzw. białej ofiary na drodze męczeństwa została zaakcentowana podczas pięknego, wzruszającego, przenikającego serce przedstawienia. Uczestnictwo w nim można określić uczestnictwem w uczcie duchowej, „okraszonej” wykonaniem

pieśni patriotycznej przez utalentowaną absolwentkę tejże szkoły, studentkę Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie – Sylwię Zelek. Talenty wymagają dostrzeżenia. Nic zatem dziwnego, że pierwszemu dniu obrad prowadzonemu przez ks. prof. dr hab. Zbigniewa Marka i dr Marię Szymańską towarzyszyło wręczenie dyplomów stypendystom tej szkoły przez Starostę Powiatu Limanowskiego – Jana Puchałę, bez którego patronatu ta konferencja mogłaby nie dojść do skutku. Należy tu podkreślić też pełne zaangażowanie Dyrektora tejże placówki – Joanny Rudek w organizację tego dnia konferencji i pogratulować tak profesjonalnie stworzonych warunków dla jej odbycia.

DZIEŃ DRUGI

Drugi dzień konferencji miał miejsce w Starostwie Powiatowym w Limanowej, które otworzyło swe podwoje naukowcom, nauczycielom i wszystkim chętnym. Tym razem otwarcia konferencji dokonał Wicestarosta – Mieczysław Uryga. Drugi dzień obrad prowadziła dr Maria Szymańska, która nawiązała do zagadnień poruszanych podczas pierwszego dnia obrad wskazując na ich integralność w kontekście omawianej tematyki drugiego dnia.

Jej wykład dotyczący aktualnego rozumienia kultury w świetle teorii kultury edukacji według J. Brunera zasygnalizował wymiar kulturowy kształcenia nauczycieli i uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem wartości talentów, jakie każdy z nas posiada. Ten aspekt został rozwinięty w wystąpieniu dr Anety Kamińskiej traktującej zdolność czy też zdolności jako wartość. To zagadnienie wpisywało się w problematykę dojrzałego kształtowania wolności i odpowiedzialności ukazaną przez dr Ewę Tomaszewską z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie. Prelegentka poddała pod refleksję metaforę wnyku, w którym człowiek wikła się pod wpływem czynników osobowościowo-społecznych wciąż pragnąc w głębi swej duszy oswobodzenia. W podobnym duchu, na postawione pytania natury refleksyjno-filozoficzno-kulturowej usiłowała odpowiedzieć Iwona Paśławska-Smęder, doktorantka Akademii Ignatianum w Krakowie zestawiając ze sobą twórczość rozumianą jako wartość pedagogiczną w powiązaniu z religijnym rozwojem człowieka. W tym rozwoju niezwykle ważną rolę odgrywa budowanie jedności

społecznej, co zostało między innymi odzwierciedlone na polu aksjologiczno – legislacyjnym zaakcentowanym przez Rafała Smolenia – doktoranta Uniwersytetu Warszawskiego. Innym wymiarem budowania jedności wspólnotowej jest przestrzeń terytorialna coraz częściej zagrożona przez komercjalizację, na którą uczułał w swoim wystąpieniu Marek Ciechowski – doktorant Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jednym z wielu czynników budowania jedności społecznej jest szeroko zaakcentowana w wystąpieniach kultura a w niej muzyka jednocząca różnorodne środowiska życia społecznego. Sebastian Szymański – doktorant Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II nadał muzyce wyjątkowe brzmienie społeczno-kulturowe. Inną domeną budowania twórczej jedności społecznej są Uniwersytety Dziecięce. Ta tematyka została poruszona przez dr Joanna Popielską – Grzybowską z Instytutu Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN w Warszawie, w wystąpieniu: *Po co dzieci na uniwersytetach? – jakie wartości mogą przekazać współcześni naukowcy*. Wspomniane, bogate wieloaspektowe rozważania nabrały specyficznego wymiaru biorąc pod uwagę aspekt badań autoetnograficznych opisany przez dr Magdalенę Ciechowską z Akademii Ignatianum w Krakowie. Inny wymiar badawczy ukazała s. Mariola Bach – doktorantka tejże samej uczelni odnosząca się do życia i działalności Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia, wiarygodnego świadka miłości do Boga, drugiego człowieka i Ojczyzny. Podsumowaniem drugiego dnia obrad było wystąpienie prof. dr Anna Hamling, University of New Brunswick, Fredericton z Kanady zatytułowane *Values in public life: insights, implications, applications*.

Podsumowując, zasygnalizowane tematy prezentowane przez naukowców oraz niejednokrotnie pedagogów – praktyków stanowiły zaledwie przysłowiową „kroplę w morzu”. Zagadnienia dotyczące wartości wciąż wymagają rzetelnej, obiektywnej refleksji skłaniającej do przemiany własnych postaw, przekonań a nawet i stylów życia, co znalazło wyraz także w rozważaniach naukowców z innych krajów.

[GALERIA ZDJĘĆ](#)

autor: Maria Szymańska